

Kuhmossa 19.4.2018

KOKOUSAIKA		Keskiviikkona 2. toukokuuta 2018 kello 18.00
KOKOUSPAIKKA		Seurakuntakeskuksen kahvio
KÄSITELTÄVÄT ASIAT		
	Liite	
(1.) 18 §		KOKOUKSEN AVAUS
(2.) 19 §		KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN
(3.) 20 §		PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALINTA
(4.) 21 §		TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
(5.) 22 §	1	VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS
(6.) 23 §		VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN TILIVELVOLLISILLE TILIKAUDELTA 1.1.2017- 31.12.2017
(7.) 24 §		VAALILAUTAKUNNAN VALITSEMINEN
(8.) 25 §	2	TALOUSPÄÄLLIKÖN JOHTOSÄÄNTÖ
(9.) 26 §	3	TALOUSPÄÄLLIKÖN IRTISANOUTUMINEN JA VIRAN HAETTAVAKSI JULISTAMINEN
(10.) 27 §		MUUT ASIAT
(11.) 28 §		ILMOITUSASIAT
(12.) 29 §		VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
KIRKKOHERRA		<u>MERK. TUOMAS KETTUNEN</u> Tuomas Kettunen
PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ		<u>Paavo Mäntymäki</u>

KOKOUSAIKA	Keskiviikko 2. toukokuuta 2018 kello 18.07- 19.13.
KOKOUSAIKKA	Seurakuntakeskuksen kahvio
LÄSNÄ OLLEET JÄSENET	Heikura Pentti Huotari Niina Inget Maija Kettunen Tuomas puheenjohtaja Kuula Mauri Lankinen Jukka Lipsonen Alli Lundberg Eine Luomaranta MaijaLiisa Malinen Kalle Malinen Liisa poissa, varajäsen Pulkkinen Maire Matero Irja Mikkola Jaakko poissa Mikkonen Aune Määttä Martti Määttä Rauha Piirainen Jorma poissa, varajäsen Piipponen Mirja Pulkkinen Martti Pääkkönen Sirpa Ryynänen Matti Tervämäki Aimo Virtanen Kirsi poissa Väyrynen Irene poissa, varajäsen Harinen Tauno
MUUT LÄSNÄ OLLEET	Hakulinen Anna Liisa vs. kirkkoherra Mäntymäki Paavo talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
ASIAT	§§ 18- 29
	Puheenjohtaja Puytäkirjanpitäjä Tuomas Kettunen Paavo Mäntymäki
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Aika ja paikka Kuhmossa . 5. 2018 Kalle Malinen Maire Pulkkinen
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ KIRKKOHERRANVIRASTON ILMOITUSTAULULLA	Aika Todistaa Allekirjoitus

(1.) 18 § KOKOUKSEN AVAUS

Kirkkovaltuuston kokouksen alussa pidetään alkuhartaus.

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 18.07, jonka jälkeen vs. kirkkoherra piti alkuhartauden.

(2.) 19 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika sekä paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta (KJ 8:5). Seurakunnan toimitelin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 7:4).

Kokouskutsut asialistoineen on postitettu kirkkovaltuuston ja –neuvoston jäsenille 20.4.2018 ja kokouskuulutus asialistoineen on ollut nähtävillä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 20.4.2018 alkaen.

Alkuhartauden jälkeen toimitetaan nimenhuuto. Kun nimenhuuto on toimitettu, valtuuston on todettava, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Toimitetussa nimenhuudossa paikalla todettiin olevan 18 varsinaista valtuuston jäsentä ja kolme varajäsentä.

Päätösehdotus:

Todetaan, että kirkkovaltuuston kokous on Kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n mukaisesti laillisesti kokoon kutsuttu ja että se jäsenmäärään nähden on Kirkkolain 7 luvun 4 §:n mukaisesti päätösvaltainen.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

(3.) 20 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALINTA

Kirkkovaltuusto päätti ensimmäisessä kokouksessaan, että pöytäkirjantarkastajien valinnassa noudatetaan aakkosjärjestystä.

PÄÄTÖSEHDOTUS:

Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi aakkosjärjestyksen mukaisesti Kalle Malisen ja Liisa Malisen, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

PÄÄTÖS:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kalle Malinen ja Maire Pulkinen, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

(4.) 21 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Päätösehdotus:

Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin lisäyksellä, että esityslistan kohdassa 10 muut asiat päätettiin ottaa käsiteltäväksi Martti Määtän ja Pentti Heikuran esittämät asiat.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

(5.) 22 § VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS

Kirkkoneuvosto 5.3.2018 § 17

Kirkkojärjestyksen 15 luku: Seurakunnan ja seurakuntayhtymän talous

5 §: Talousarviovuodelta on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta, tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viran haltija. Allekirjoitettu tilinpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastuksen jälkeen se saatetaan kirkkovaltuuston käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

6 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys hallinnosta, toiminnasta, taloudesta, sisäisestä valvonnasta sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista toimintaan ja talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa. Jos taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan toiminta- ja taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Toimintakertomuksessa on myös annettava luettelo tehdyistä aloitteista ja toimenpiteistä niiden johdosta.

Tasekirja, liite 1.

Tilintarkastuskertomus, liite 4.

Päätösehdotus (talouspäällikkö):

Kirkkoneuvosto

- 1) käsittelee seurakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2017;
- 2) esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä, 95.388,04 €, kirjataan taseeseen tilikauden yli-/alijäämätilille;
- 3) allekirjoittaa tilinpäätöksen ja päättää luovuttaa sen tilintarkastajille ja edelleen kirkkovaltuustolle, joka päättää sen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Taluspäällikkö selosti vuoden 2017 tilinpäätöstä. Tasekirjaan tehtiin muutamia korjauksia ja lisäyksiä. Kirkkoneuvosto keskusteli asiasta.

PÄÄTÖS: Kirkkoneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen kohdat 1, 2 ja 3.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

PÄÄTÖSEHDOTUS:
Kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2017 tilinpäätöksen.

PÄÄTÖS:
Päätösehdotus hyväksyttiin

(6.) 23 § **VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN
TILIVELVOLLISILLE TILIKAUDELTA 1.1.2017- 31.12.2017**

Kirkkovaltuuston valitsema tilintarkastusyhtiö BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö päättää tilivuoden 2017 tilintarkastuksen 26.4.2018.

Tilintarkastuskertomus toimitetaan valtuutetuille tarkastuksen päätyttyä ja kirkkoneuvosto tekee päätösehdotuksen vastuuvapauden myöntämisestä 2.5.2018 klo 17.00 pidettävässä kokouksessa.

Kirkkoneuvosto 2.5.2018 § 44

Kirkkovaltuuston valitsema tilintarkastusyhtiö BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö on 26. huhtikuuta 2018 antanut varainhoitosäännössä ja kirkkojärjestyksessä tarkoitetun tilintarkastuskertomuksen suorittamastaan Kuhmon seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tilikaudelta 1.1.- 31.12.2017.

Tarkastuksen tulokset:
Seurakunnan hallintoa on hoidettu laillisesti ja päätösten mukaisesti.
Seurakunnan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.
Seurakunnan tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä:
Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.
Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tilintarkastuskertomus on liitteessä 4.

Päätösehdotus:
Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä.

PÄÄTÖS:
Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÄÄTÖSEHDOTUS:
Kirkkovaltuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä.

PÄÄTÖS:
Päätösehdotus hyväksyttiin.

(7.) 24 § VAALILAUTAKUNNAN VALITSEMINEN

Kirkkoneuvosto 18.4.2018 § 30

Seuraavat seurakuntavaalit järjestetään marraskuun kolmantena sunnuntaina eli 18.11.2018. Vaalien ennakkoäänestys on 6.-10.11.2018 eli ennakkoäänestyspäivät ovat tuolloin tiistaista lauantaihin.

Seurakuntavaalien toimittamisesta seurakunnassa huolehtii vaalilautakunta. Vaalilautakunnan asettaa kirkkovaltuusto. Vaalilautakunta tulee asettaa 31.5.2018 mennessä.

Vaalilautakuntaan kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan. Varajäsenet eivät siis ole henkilökohtaisia. Koska myös kirkkoherra on vaalilautakunnan jäsen, tulee varajäseniä olla vähintään viisi. Vaalilautakuntaan kannattaa valita enemmän jäseniä kuin laissa edellytetään ja riittävästi varajäseniä, jotta vaalikelpoisuuden menetyks tai muut yllättävät tilanteet eivät vaikuta lautakunnan päätösvaltaisuuteen. Esimerkiksi ennakkoäänien laske- mista varten voi olla käytännössä tarpeen valita useampia varajäseniä kuin, mitä varsinaisten jäsenten lukumäärä on.

Ennakkoäänestystä varten puolestaan vaalilautakunta määrää vaalitoimitsijat, joiden ei tarvitse olla vaalilautakunnan jäseniä, vaan esimerkiksi kirkkoherranvirastossa tai seurakuntatoimistossa toimitettavaa ennakkoäänestystä toimittamaan määrätään viraston tai toimiston työntekijöitä. Kuitenkin jos ennakkoäänestyspaikkoja on muuallakin kuin kirkkoherranvirastossa tai seurakuntatoimistossa, on erityisesti näissä paikoissa mahdollista hyödyntää myös vaalilautakunnan jäseniä ja varajäseniä.

Kirkkovaltuusto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessaan varapuheenjohtajan.

Vaalilautakuntaan ja keskusvaalitoimikuntaan voidaan valita kristillisestä vakaumuksesta tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Ehdokas tai hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.

Vaalilautakuntaan tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä nimeämään jäseniä siten, että toimielimessä olisi sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Vaalilautakunta nimeää ensimmäisessä kokouksessaan itselleen sihteerin. Sihteerin ei tarvitse olla vaalilautakunnan jäsen. Suositeltavampaa onkin, että sihteeriksi nimetään joku seurakunnan viranhaltija tai työntekijä, jolla on aikaisempaa kokemusta vastaavan tyyppisistä tehtävistä.

Päätösehdotus (talouspäällikkö):

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto valitsee vaalilautakuntaan kirkkoherran lisäksi neljä jäsentä ja viisi varajäsentä sekä nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkistajien nimikirjaimet

PÄÄTÖSEHDOTUS:

Kirkkovaltuusto valitsee vaalilautakuntaan kirkkoherran lisäksi neljä jäsentä ja viisi varajäsentä ja nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan.

Keväällä voimaan tulevien uusien säännösten mukaan vaalilautakunnan jäsenten esteellisyyttä koskevat säännökset koskevat myös kirkkoherraa. Tämän vuoksi kirkkoherra ei enää välttämättä ole vaalilautakunnan jäsen, vaikka se on suositeltavaa.

PÄÄTÖS:

Vaalilautakunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin Timo Suutari, Eila Kyllönen, Maila Juntunen, Eero Koistinen ja Eine Karvonen.

Vaalilautakunnan varajäseniksi valittiin järjestyksen mukaisesti 1. Reijo Pulkkinen, 2. MaijaLiisa Luomaranta, 3. Hilja Mikkonen, 4. Tauno Piirainen, 5. Irja Matero.

Vaalilautakunnan puheenjohtajaksi nimettiin Timo Suutari.

(8.) 25 § TALOUSPÄÄLLIKÖN JOHTOSÄÄNTÖ

Kirkkoneuvosto 18.4.2018 § 33

Taluspäällikön nykyinen johtosääntö on vuodelta 1977 ja sitä on tarpeen ajantasaistaa varsinkin kelpoisuusehtojen osalta.

Liite 2

Päätösehdotus (taluspäällikkö):

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto vahvistaa liitteen 2 mukaisen taluspäällikön johtosäännön.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÄÄTÖSEHDOTUS:

Kirkkovaltuusto vahvistaa liitteen mukaisen taluspäällikön johtosäännön.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkistajien nimikirjaimet

(9.) 26 § TALOUSPÄÄLLIKÖN IRTISANOUTUMINEN JA VIRAN HAETTAVAKSI
JULISTAMINEN

Kirkkoneuvosto 18.4.2018 § 36

Taluspäällikkö Paavo Mäntymäki on ilmoittanut 11.4.2018 eroavansa 31. lokakuuta 2018 alkaen Kuhmon seurakunnan taluspäällikön virasta, liite

Päätösehdotus (kirkkoherra):

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto

1. päättää myöntää Paavo Mäntymäelle eron Kuhmon seurakunnan taluspäällikön virasta 31.10.2018 alkaen.
2. julistaa Kuhmon seurakunnan taluspäällikön viran haettavaksi 24.5.2018 klo 14:00 mennessä. Taluspäällikön palkkaus määräytyy hinnoitteluryhmän J 20 mukaisesti haarakassa 3.500 - 4.000 euroa.

PÄÄTÖS:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÄÄTÖSEHDOTUS:

Kirkkovaltuusto päättää:

1. myöntää Paavo Mäntymäelle eron taluspäällikön virasta 31.10.2018.
2. julistaa Kuhmon seurakunnan taluspäällikön viran haettavaksi 24.5.2018 klo 14:00 mennessä. Taluspäällikön palkkaus määräytyy hinnoitteluryhmän J 20 mukaisesti haarakassa 3.500 - 4.000 euroa.

PÄÄTÖS:

Kirkkovaltuusto päätti:

1. myöntää Paavo Mäntymäelle eron taluspäällikön virasta 31.10.2018.
2. julistaa Kuhmon seurakunnan taluspäällikön viran haettavaksi 24.5.2018 klo 14:00 mennessä. Taluspäällikön palkkaus määräytyy hinnoitteluryhmän J 20 mukaisesti haarakassa 3.500 - 4.000 euroa. Virantäytössä noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa.

Pöytäkirjantarkistajien nimikirjaimet

(10.) 27 § MUUT ASIAT

1. Valtuuston jäsen Martti Määttä otti esille kysymyksen siitä, onko kirkkovaltuuston 31.5.2017 hyväksymä kiinteistöstrategia enää voimassa sen jälkeen, kun kirkkoneuvosto päätti 18.4.2018 keskeyttää strategian toimeenpanon siirtämällä Ikolan pappilan myymistä koskevan päätöksenteon. Asiasta käytiin keskustelu.
2. Valtuuston jäsen Pentti Heikura kysyi Kuhmon kirkon invaluisoista ja pyörätuolia käyttävien seurakuntalaisten mahdollisuuksista päästä kirkkoon. Asiasta käytiin keskustelu.

(11.) 28 § ILMOITUSASIAT

Valtuuston jäsen Mauri Kuula kertoi lääninrovasti Risto Kormilaisen eläkkeelle jäämisjuhlista Suomussalmella 22.4.2018.

(12.) 29 § VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja antoi kirkkolain 24 luvun mukaisen valitusosoituksen ja päätti kokouksen kello 19.13.

Pöytäkirjantarkistajien nimikirjaimet

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät 18, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 29
	<u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon ¹ . Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §). Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Kuhmon seurakunta Käyntiosoite: Kirkkotie 6- 8 KUHMO Postiosoite: Kirkkotie 6-8, 88900 KUHMO Telekopio: 08 6141 954 Sähköposti: kuhmo.seurakunta@evl.fi Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Hankintaoikaisun sisältö	Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi: – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

VALITUSOSOITUS

<p>Valitusviranomaisen ja valitusaika</p>	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Itä-Suomen hallinto-oikeus</p> <p>Käyntiosoite: Puijonkatu 29 A 2 krs KUOPIO Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO Telekopio: 0295642501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 22, 23, 24, 25</p> <p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli</p> <p>pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Kuninkaankatu 22 A KUOPIO Postiosoite: PL 42 70101 KUOPIO Telekopio: 017 28888 420 Sähköposti: kuopio.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>PL 210 (Eteläranta 8), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaaikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, HELSINKI Telekopio: 0295643314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
<p>Muutoksenhaku-ajan laskeminen</p>	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan

	<p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
Valitusasiakirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>